

Een nieuw begin

Dat is het thema voor deze veertigdagentijd. We ontlelen het aan de liturgiegids die Kerk in Actie voor deze periode op weg naar Pasen toe heeft uitgegeven. Maar zo hier en daar wijken we af van wat er in deze gids wordt voorgesteld aan schriftlezingen. Aan de ene kant om eens wat te variëren op de klassieke lezingen, die elk jaar terug komen. Aan de andere kant omdat het zo mogelijk wordt om het thema van meerdere kanten te belichten.

Dat zal onder andere gebeuren door een paar korte gelijkenissen die Jezus vertelt. Daarin gebruikt Hij soms beelden uit de natuur waarin symbolisch verwezen wordt naar een nieuw begin. Dat laatste doet ook Paulus: op Paasmorgen lezen we zijn Paasevangelie: een gedeelte uit 1 Korintiërs 15, waarin het beeld van de graankorrel centraal staat.

We zetten de veertig dagen goed in: met een Pickwickdienst op 10 maart. Dat betekent dat er voor alle leeftijden iets te beleven zal zijn. En dat iedereen, jong en oud actief betrokken zal zijn bij deze viering.

Er zal dit jaar ook weer een Kinder-paaswake zijn in de Sint Piter.

Van nieuw begin zal in zekere zin ook sprake zijn in de Stille Week. Vorig jaar zijn we al begonnen met een andere opzet voor de viering van Witte Donderdag. Die is bij degenen die er toen bij aanwezig waren, goed bevalen. Deze vorm keert dit jaar dus terug.

Nieuw is de opzet voor de dienst van Goede Vrijdag: waar traditioneel het lijdensverhaal wordt gelezen, afgewisseld door liederen of muziek, zijn we nu van plan om samen met de cantorij een oratorium te zingen. Spannend, maar ook mooi om het eens op een heel andere manier te proberen.

Paasmorgen zal dit jaar extra feestelijk zijn, omdat er dan gedoopt gaat worden. Geen mooier moment dan Paasmorgen (of Paasnacht) om dat te doen!

En natuurlijk: tussen al die diensten door gebeurt er van alles en nog wat. Met al die activiteiten uit het onvolprezen *Happiness*-boekje hebben we als gemeente dit seizoen zelf al een heel mooi nieuw begin gemaakt! Daar gaan we, onder andere met de wekelijkse broodmaaltijden, ook in deze veertig dagen mee door.

Tot slot, nog een nieuw begin: we hopen in de tijd die voor ons ligt met name in de erediensten meer thematisch te gaan werken. Dat betekent dat we, zeker in bepaalde perioden van het kerkelijk jaar losser van het leesrooster gaan raken. Zo komen hopelijk ook eens andere gedeeltes uit de Bijbel aan bod. In deze veertig dagen maken we daar een begin mee.

Ik wens u allen een gezegende veertigdagentijd en Pasen toe,

ds. Reinier Nummerdor

De thema's in dit boekje

Het overkoepelend thema van Kerk in Actie in de veertigdagentijd is dit jaar *Een nieuw begin*. We leven toe naar het feest van een nieuw begin, Pasen. Jezus' liefde leert ons dat we steeds weer een nieuwe start kunnen maken. En dat we zijn liefde mogen delen met anderen.

Dat thema komt in dit boekje iedere zondag aan de orde met een meditatie bij de schriftlezing van die dag in de kerkdienst, een gebed, een gedicht en een beschrijving van het doel van de inzameling van de gaven, het helpen van mensen die een nieuwe start moeten maken en voor wie de kerk zich inzet. U kunt ook meedoen door een gift over te maken op rekening NL66 RABO 0356 2178 84 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente Grou-Jirnsrum

Dit boekje is bedoeld als lees- en viergids voor thuis. In verband daarmee keren wekelijks ook enkele andere thema's terug:

- Op de maandagen is dat het thema *Dankbaarheid*. In de Pickwickdienst op 10 maart wordt dat ingeleid.
- Op de woensdagen is er een thema met steeds het woord *geven* erin verwerkt, bedoeld voor ouders en kinderen, gevolgd door *de zeven knopen* voor de kinderen.
- Op de vrijdagen is er ook een gezinsthema: *Lastige vragen over Pasen*, voor de wat oudere kinderen met hun ouders..
- Op de zaterdagen vindt u steeds een *recept*, geschikt om goed, maar sober en passend in deze tijd, te kunnen eten.

De meditaties op 17 maart, 7 en 21 april zijn van ds. Reinier Nummerdor. De overige meditaties, de gebeden, en de gedichten met een parse of rode achtergrond zijn overgenomen uit de *Liturgiegids* van Kerk in Actie.

De thema-uitwerkingen en -materiaal zijn aangedragen door Tjitske Faber en Marieke Meinderts. Alie Hoogeboom bezorgde ons twee gedichten van Trijnie Hoogsteen. Veel teksten, gedichten en illustraties danken wij aan bronnen op het internet.

Wij hopen dat deze gids ertoe mag bijdragen dat u allen de veertigdagentijd zinvol beleeft.

De samenstellers Maria Del Grosso en Jan Breimer

Huispaaskaars 2019

Tot en met 24 maart ligt achter in de kerk een intekenlijst voor de huispaaskaars. Er zijn kaarsen te bestellen met een hoogte van 20, 30, 40 en 60 cm. Ze zijn leverbaar in de reliëfuitvoeringen 'Brood en Wijn', 'Verbondenheid', 'Christus met Lam', 'Chi-Rho Kruis' en 'Wereld'. De prijzen zijn respectievelijk € 20,-, € 27,-, € 35,- en € 60,-.

Als u vergeten bent of niet in de gelegenheid was om in te tekenen, kunt u de bestelling ook doorgeven aan Klaas Stelma (telefoon 62 27 32 of via de e-mail: k.stelma@upcmail.nl). Na 24 maart geeft hij de bestelling door.

Wilt u een gelegenhedskaars met eigen tekst bestellen, neem dan even contact op met Klaas. Hij heeft een uitgebreide catalogus.

Met anderen samen toeleven naar Pasen

Broodmaaltijden

Verschillende gemeenteleden laten op woensdag in de veertigdagentijd de warme maaltijd staan. Ze nemen brood, beleg en fruit mee naar De Boei om daar samen tussen 18.00 en 19.00 uur te eten.

Iedereen is daar van harte welkom, jong en oud, wel of niet gemeentelid. Elk jaar weer mogen we rekenen op een opkomst van tussen de vijftien en de dertig deelnemers per avond. Een echte aanrader dus!

Hartelijk welkom op 6, 13, 20, 27 maart, 3, 10, 17 april van 18.00 – 19.00 uur in de Boei.

Veertig dagen, weken, jaren

Veertig dagen nog tot Pasen,
tot de winter is gegaan
en het lengen van de dagen
kou en duister gaan verjagen
en het leven op zal staan
Veertig dagen, weken, jaren,
wachten, weten en ervaren
dat iets nieuws, verandering
met vreugd en moeite samenging.

Veertig weken duurt het groeien
van het ongeboren kind
in de warme schoot van moeder
tot het klaar is om te komen,
volheid is en nieuw begin.
Veertig dagen, weken, jaren.....

Veertig jaren van een leven
zijn naar mensenmaat een tijd
om te leren en te delen
wat met moeite werd verkregen,
daardoor worden mensen vrij.
Veertig dagen, weken, jaren.....

Veertig dagen nog tot Pasen,
soms een tocht door de woestijn
om te leren en te vragen
hoe je duister kunt verjagen
om met Pasen klaar te zijn.
Veertig dagen, weken, jaren.....

uit Marijke de Bruijne, *Als de graankorrel
sterft*, uitg. Narratio

Nee zeggen tegen meer, meer, meer,
wat heel veel moeite kost,
maar tegelijk supertrots zijn
op elk nee dat lukt.
Dat is wat vasten met je doet.

Extra inspanning voor anderen
en niet alleen voor vrienden,
maar ook voor wie je meestal
niet zo cool of tof vindt,
en zo ongepland
een nieuwe vriendschap krijgen.
Dat is wat vasten met je doet.

Tomas Bruyland
van bezingingsteksten.com

De veertigdagentijd begint op de Aswoensdag, ruim zes weken voor Pasen. Het is een periode van inkeer en bezinning. De liturgische kleur is paars.

Aswoensdag valt precies veertig dagen voor Pasen – als je de feestelijke zondagen niet meetelt. Deze dag markeert een nieuw begin: achter Jezus aan, door de diepte heen het leven tegemoet. De dag staat in het teken van boete en vasten. In de kerk tekent de voorganger een kruisje van as op het voorhoofd van de gelovigen en spreekt hierbij de woorden uit van Jezus: 'kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws' (Marcus 1:15). Dit nieuwe begin start met inkeer en toewijding.

Gebed

Heer,

Dank dat het niet aankomt op wat anderen van mij vinden.

Dat ik niet overgeleverd ben aan het oordeel van mensen,
maar dat telt dat u mij kent en ziet.

Dank dat ik, getekend door het kruis van Christus,
door de diepte van het leven heen
uw toekomst tegemoet mag leven.

Help me, om elke dag weer een nieuw begin te maken.

Reset mijn gedachten.

Bevrijd me van de waan afhankelijk te zijn van het oordeel van anderen.

Open mijn hart voor U en voor die ander die U op mijn pad brengt.

Maak mij oprecht, volmaakt zoals U volmaakt bent.

Door Christus die ons voorgaat,
door lijden en dood heen, uw rijk tegemoet.

Amen.

Christus is niet in de wereld gekomen
opdat wij Hem zouden begrijpen,
maar opdat wij ons aan Hem vastklampen,
opdat wij ons eenvoudig door Hem laten meeslepen
in het ongehoorde gebeuren van de opstanding.

Dietrich Bonhoeffer

* Zie voor de Mienskipsmiddei *Tsjerkelûden* 33-1 en voor de Broodmaaltijd bladzijde 3 van deze gids.

DE KEUS GEVEN

Lees het verhaal van de rijke jongeling (Lucas 18,18-25)

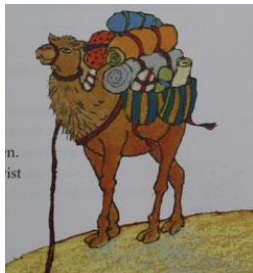
In de eerste week van de veertigdagentijd worden we ons bewust dat we altijd keus hebben. Kies je voor het een, dan kun je niet voor het ander kiezen. Kies je voor jezelf of kies je voor de ander? In de taal van het geloof gaat het dan om de keus voor het Rijk van God óf voor je eigen wereld en belangen.

In het gesprek dat Jezus met een rijke koopman voert, wordt dat heel erg duidelijk. Want de man wil graag in het hemelse rijk komen waar Jezus zo mooi over vertelt. Maar dat betekent ook dat hij afstand moet nemen van alles wat hij heeft. Hij moet niet gehecht zijn aan zijn bezit.

Als je veel hebt, is het heel moeilijk om dat allemaal zomaar weg te geven. Dat kan de rijke man dan ook niet.

Telkens als hij met zijn vol beladen kameel bij de stadsmuur in Jeruzalem aankomt en het kleine, smalle poortje ziet dat 'het oog van de naald' heet, moet hij weer aan het gesprek met Jezus denken. Tja, het is makkelijker voor een kameel om door het oog van de naald te komen, dan voor een rijke in het Rijk van God.

Illustraties uit: Imme Dros e.a., *Het Hoogste woord*. het verhaal 'De rijke koopman', blz. 222.

als ik op reis ben ge
koop ergens iets v
het voor veel gel
Alles wat ik koop
draagt het voor
wil kopen. Je ku
Bovensop doe ik d
mossie stoffen. Aan
voor kleinere op
En dan kan je
potten en kri
En da
ste
he
O
p
m
e
h

De eerste knoop van zeven,
gaat over 'keuze geven':

Kun jij je broertje kiezen laten?
Kun je even stoppen met praten,
even niet denken aan resultaten,
maar die ander de keuze laten?

Vasten is geen kinderspel,
toch kun jij het vast ook wel.

7 maart

Door soberder te leven

- is er genoeg voor iedereen zonder het milieu verder uit te putten
- kunnen we scherper zien wat de moeite waard is in het leven en plaats geven aan vriendschap, stilte, gebed, verzoening, rechtvaardigheid
- hebben we weinig te verliezen, omdat we wat werkelijk waardevol is, toch niet kunnen wegdoen, verkopen of verbruiken.

Lastige vragen over Pasen

'Is Jezus echt uit de dood opgewekt? Heeft Jezus eigenlijk wel bestaan?'

Dat zijn vragen die kinderen kunnen stellen en die soms 'het begin van het einde' van het geloof betekenen, als er geen goed antwoord op komt. Terwijl het fantastische vragen zijn, het begin van een volwassen geloof! In deze Lees- en viergids staat op de vrijdag steeds een kindervraag centraal. Ze zijn ontleend aan www.geloventhuis.nl. Bedenk voordat u verder leest steeds wat uw antwoord is.

Waarom hebben ze Jezus doodgemaakt?

Jezus deed goede dingen. Hij genas mensen. Hij vergaf zonden. Hij gaf mensen moed. Hij sprak namens God. Jezus was lief. Maar Hij gaf ook kritiek op de geleerden en leiders van zijn volk. Die werden boos op hem. Hoe meer enthousiaste volgers Jezus kreeg, hoe bozer de leiders werden. Jezus was voor hen een lastpak, een gevaar. Ze wilden hem weg hebben. Als Hij dood is, dachten ze, wordt het weer rustig. In die tijd was voor misdadigers de doodstraf gewoon. Toen bedachten de leiders als beschuldiging dat wat Jezus deed misdadig was en dat Hij tegen Gods wetten inging. Toen konden ze Hem kruisigen.

Recept: Indische hutspot met witte kool

Ingrediënten

1 kg aardappels
400 gr. winterwortels, gesneden
300 gr. witte kool
2 eetlepels olie
3 eetlepels nasi-kruiden
5 eetlepels pinda's.

Bereiden

Snijd de geschildte aardappels in stukken en kook ze met de gesneden winterwortels in ca. 20 minuten gaar. Verhit in een wok of vleespan de olie en roerbak daarin de gesneden witte kool in ca. 8 minuten gaar.
Voeg daarbij de nasi kruiden en pinda's en laat het geheel even doorbakken.
Giet de aardappels en wortels af, stamp ze en schep de kruidige witte kool erdoor.

Lezing: Matteüs 6: 1-6

Bij de lezing

Jezus spreekt over de drie religieuze plichten: het geven van aalmoezen (giften), bidden en vasten. In Matteüs 5 geeft Hij zijn visie op de thora. Hij roept zijn volgelingen op een nieuw begin te maken, door volmaakt te zijn. Hoe? Daar gaat het over in Matteüs 6.

Jezus is kritisch. Het peilt diep. Geloof is concreet. Het gaat over aalmoezen geven, bidden en vasten. Jezus vraagt door. Waarom doe je dit alles? Waarom zet jij je in voor....? Om te scoren? Om het aanzien van mensen? Omdat dit nu eenmaal van je wordt verwacht?

Wie is helemaal vrij van iets doen 'om door mensen geprezen te worden' (vers 2)? Wie is er niet gevoelig voor het oordeel van anderen?

In de veertigdagentijd gaat het dit jaar om een nieuw begin. Een nieuwe levenswijze door je oren niet (meer) te laten hangen naar het oordeel van mensen, maar je toe te wijden aan God en aan degenen die Hij op je pad brengt. In vertrouwen dat Hij ziet en kent wat je drijft.

Volmaakt zijn heeft te maken met de binnenkant van je leven. Met je rechterhand die niet weet wat je linker doet (vers3). Met het intieme gesprek met je hemelse Vader die 'in het verborgene ziet' (vers 6). In vertrouwen dat de hemelse Vader je beter kent dan dat jij jezelf kent (verzen 4b, 6b en 18b).

Om over na te denken:

- Levenskunst is... je vereerd voelen door verantwoordelijkheid
- Levenskunst is... genieten van genoeg
- Levenskunst is... niet moeten, maar mogen en willen
- Levenskunst is... het leven vieren wereldwijd
- Mijn gelijk maakt jouw gelijk niet ongelijk
- Steek elkaar een hart onder de riem, maar nooit de ogen uit

Gebed

Trouwe God,
We danken U voor het Evangelie.
Uw Zoon die het leven met ons deelt,
de mooie dingen,
maar ook dat waar we zo gauw over struikelen,
dat waar we onze en uw weg niet in weten te vinden.
Jezus, die ons een weg wijst,
ons leert opmerkzaam te zijn op welke stem er spreekt.
We weten: er is genoeg voor ieders behoefte,
maar niet voor ieders hebzucht –
leer ons om te delen van wat U ons schenkt.
Leer ons zo met macht om te gaan,
dat het de kleur van dienen heeft.
Help ons om ook als we niet alles in de hand hebben,
om het leven met vertrouwen tegemoet te treden.
We bidden U:
leer ons telkens weer onderscheiden waarop het aankomt –
dat we te midden van alle stemmen steeds op uw stem
afgestemd blijven,
de stem die ons steeds weer verbindt aan de ander.

Zo bidden we U voor uw wereld, voor uw aarde,
voor de mensen die erop wonen,
voor alles wat groeit en bloeit en ademt,
voor ieder die, voor alles wat zorg nodig heeft.
We bidden U voor mensen in nood,
van wie het bestaan zo uitzichtloos is.
We bidden U: verlos ons van de boze –
wijs ons begaanbare wegen,
laat ons niet aan ons lot over en geef ons oog voor elkaar.
Amen.

Collecte: Werkgroep Kerken en Landbouw Fryslân

Boeren staan dicht bij het leven en de schepping en proberen deze te behoeden door efficiënte en duurzame productie. De consument is zich daarvan vaak onvoldoende bewust.

De Werkgroep Kerken en Landbouw Fryslân probeert aan bewustwording van de kerken bij te dragen door voorlichting en educatie. De werkgroep ondersteunt ook pastores bij hun pastoraat aan boeren met pastorale vragen.

Steeds weer anders

Zo vertrouwd
als Hij mij is,
zo vreemd
blijft Hij mij,
ik volgt Hem,
maar volgen
kan ik Hem niet.

Steeds weer anders,
méér
dan ik verwachtte,
minder
dan ik verwachtte.

Wat ik ook probeer
woorden, beelden, gedichten

Hij doorbreekt het,
Hij overstijgt het.

Het doet er niet toe.
Als Hij maar kan zijn
wie Hij
onveranderlijk is.

Bron onbekend

Dank U voor deze nieuwe morgen

Gisteren is in de Pickwickdienst in de Sint Piterkerk een dankbaarheidsdagboekje uitgedeeld, maar voor wie het niet heeft, elk ander schrift of kladblokje werkt ook. We gaan samen de uitdaging aan om in de hele veertigdagentijd stil te staan bij zaken waar we dankbaar voor zijn. En je kunt op elk moment beginnen. Hieronder wordt het uitgelegd. Doe je mee?

Iedere maandag staan we – jong en oud – stil bij zaken die ons dankbaar stemmen. Dat kunnen grote dingen zijn (je gezondheid, je band met God, je kinderen, een goed cijfer op school), maar ook kleine dingen: dat musje dat elke ochtend langskomt voor wat kruimeltjes, een glimlach van een onbekende....

We gaan in deze weken niet alleen maar vasten – onszelf iets onthouden – maar we draaien het ook om.

We kunnen ons zo snel ergeren als het niet gaat zoals wij willen dat het gaat. We winden ons op als mensen om ons heen niet leven zoals wij menen dat het moet. Jezus was zélf voor zijn omstanders vaak de bron van irritatie. Hij liep voortdurend buiten de lijntjes die anderen getrokken hadden. Maar Hij leerde de mensen ook hoe het anders kan: dankbaar zijn.

Dankbaarheid kan ons helpen een knop om te zetten. Om de wereld met nieuwe ogen te bekijken. Om milder naar elkaar te kijken. Niet direct met een hard oordeel te komen. Hulp aan te bieden als je ziet dat een ander worstelt. Er samen de schouders onder te zetten in plaats van geïrriteerd aan de zijlijn te blijven staan. Zelf een bron van dankbaarheid te worden. In dankbaarheid samen op naar Pasen!

12 maart

- Om nieuwe dingen in je leven toe te laten, moet je soms eerst oude dingen loslaten.
- Loslaten is niet het einde van de wereld. Het is het begin van een nieuw leven.
- Loslaten betekent niet laten vallen, maar iemand de kans geven om op eigen benen te staan...
- Door je te ont-doen van al je moeten, ont-moet je jezelf.

van www.voorpositiviteit.nl

Gebod

We horen bij de bouwers
we doen in silo's en raketsilo's
we doen hoge torens en grote graanschuren
we doen piramides en monumenten en torenspitsen en woontorens.

We bouwen omdat we het kunnen
omdat het er goed uitziet
omdat het goed voelt
omdat we zoveel spullen hebben om op te slaan
we hebben grotere, betere schuren nodig.

We maken het hoog en glanzend en schitterend
om slechts te ontdekken dat mot en roest verteren
om slechts te ontdekken dat glanzende oppervlakte verwordt tot lege huls
om slechts te ontdekken dat de opslag er is voor goederen die smelten en verzuren.

We staan met legere handen dan we ons hadden voorgesteld.

Voor zover mogelijk
keren we ons van onze steden naar U,
keren we ons van onze successen naar U,
keren we ons van onze rede naar U,
keren we ons van onze macht naar U.

Naar U, naar U, naar U, naar U,
onze hulp is in geen ander
behalve in U alleen.
Gij alleen, Gij genoeg, Gij in uw vrijgevigheid.

Wie hebben we in de hemel buiten U?
Naast U is er niets op aarde dat we verlangen.

Hoor ons vertrouwen en onze dank en onze bereidheid om te gehoorzamen.

Walter Brueggemann
uit *Prayers for a privileged people* (Nashville 2008)

AANDACHT GEVEN

Lees het verhaal van de zieke man bij de vijver (Johannes 5, 1-18)

Al achtendertig jaar is de man ziek. Hij kan niet lopen, maar elke dag sleept hij zichzelf naar de schaapspoort toe. Daar is een vijver en ze zeggen dat als je ziet dat het water beweegt en je bent de eerste die erin gaat, dat je dan genezen wordt. Maar al achtendertig jaar is er niemand die aandacht voor de zieke man heeft. Niemand ziet hem liggen, niemand ziet zijn verlangen, zijn geloof en hoop. Maar dan komt Jezus langs die wel aandacht voor hem heeft ...

Illustratie uit: D.A. Cramer-Schaap, *Bijbelse verhalen voor jonge kinderen*. Het verhaal 'De zieke man bij de vijver', blz 27.

De tweede knoop van de zeven,
die gaat over 'aandacht geven':

Ga je weleens naar een zieke toe,
of naar een eenzame, oud en moe?
Als het daar saai is, niets te beleven,
kun je dan toch iemand aandacht geven?

Vasten is geen kinderspel,
toch kun jij het vast ook wel.

14 maart

Een praatje,
kopje koffie,
'k maak even tijd vrij.

Gesprek:
samen delen:
wat maakt dat vaak blij.
't Geeft mensen wat ruimte,
ze worden gezien,
gehoord bovendien.

Hoor je die stem"
"Wat jij deed voor hen..."
't Is driedubbel van waarde"
voor hen, jou en Hem!

Trijnie Hoogsteen
uit *Op doorreis*

Lastige vragen over Pasen

Waarom heeft niemand Jezus geholpen?

Toen Jezus eenmaal gevangen was genomen, keerden veel mensen zich tegen hem: "Kruisig hem!" Zelfs zijn eigen vrienden hielden zich muistil. Zijn beste vriend Petrus zei een paar keer: "Ik ken die Jezus niet! Ik hoor niet bij die man!" Mensen zijn meelopers. En iedereen was natuurlijk bang. Voor het wrede en onrechtvaardige bewind. Je kon zomaar opgepakt worden. Daarom hielpen ze Jezus niet.

En wie Jezus ook niet hielp, was Jezus zelf. Hij had kunnen vechten, Petrus wilde dat, maar Jezus niet. Hij had kunnen weglopen en zich verstoppen, maar dat deed Hij niet. Hij had tegen de rechter kunnen zeggen: "Die beschuldigingen zijn vals. Ik ben onschuldig. Ik ben niet de koning van de Joden." Maar Hij koos ervoor te zwijgen. Hij liet het kwaad en het onrecht over zich heen komen. Hij redde zichzelf niet door te rommelen met de waarheid. Dat was en is heel moedig.

Jezus offerde zichzelf op. En nu begrijpen wij goed hoe erg het kwaad is en hoe onrecht werkt.

Recept: Groene kool met kaas

Ingrediënten

1 kg gekookte aardappels – in blokjes gesneden

2 uien

600 gr groene kool, kort gekookt en fijngesneden

150 gr. geraspte kaas

Halve deciliter melk

olie

Bereiden

Fruit de uien licht in olie.

Vet een ovenschaal in met olie en leg daarin in lagen:

de helft van de aardappels, daarop de helft van de gefruite uit, meng 100 gr geraspte kaas met de melk en strooi die daarop, daarop de kool, rest ui, aardappels, rest kaas.

Circa 30 minuten in oven van rond de 160 °C.

van www.sameneerlijketen.nl (zusters Clarissen Megen)

Lezing: Lucas 4: 14-22

Bij de lezing

Veertig dagen verblijft Jezus in de woestijn. Hij wordt er door de duivel op de proef gesteld. Daarna keert hij terug naar Galilea. Als hij op de sabbat in de synagoge aanwezig is, is het zijn beurt om uit de Schriften te lezen.

Hij kiest een gedeelte uit het boek Jesaja. Daarin is op meerdere manieren sprake van een nieuw begin: voor blinden, armen en gevangenen, voor al wie onderdrukt wordt.

Als de aanwezigen hem vervolgens verwachtingsvol aankijken, zegt Jezus dat dit nieuwe begin, omschreven als het genadejaar van de Heer, op deze dag in vervulling is gegaan.

Ongetwijfeld zal hun verbazing groot zijn geweest.

Aanvankelijk reageren ze enthousiast: een nieuw begin, waarin de aloude profetieën in vervulling gaan!

Het vervolg van dit gedeelte laat echter zien hoe van begin af aan de mensen onvoorspelbaar en wisselvallig reageren op het optreden van Jezus in hun midden.

Collectie: Een nieuw begin voor... (ex)gedetineerden in Nederland

Veel gevangenen willen na het uitzitten van hun straf een nieuw leven opbouwen. Op eigen kracht blijkt dit erg moeilijk. Ex-gedetineerden hebben vaak schulden, geen woonruimte, geen werk en geen sociaal netwerk. Stichting Exodus Nederland, partnerorganisatie van Kerk in Actie, biedt hen de kans om te werken aan een succesvolle terugkeer in de samenleving.

In een van de elf Exodushuizen worden ex-gedetineerden via een woon- en werkprogramma geholpen om hun leven weer op te bouwen. Meer dan 1.600 vrijwilligers – veelal afkomstig uit kerkelijke gemeenten – werken in de Exodushuizen, bezoeken gedetineerden in gevangenissen of begeleiden kinderen bij een bezoek aan een vader of moeder in detentie. Jaarlijks ondersteunen zij daarmee 4.000 gevangenen, ex-gevangenen en hun familieleden. Met de opbrengst van deze collectie steunt Kerk in Actie het werk van Exodus en andere diaconale projecten. Helpt u mee?

Gebod

Trouwe God, het valt niet mee om de berg te moeten beklimmen.

Het liefst zouden we een weg willen kiezen met minder inspanning en weerstand.

Maar juist in deze periode van bezinning, van veertig dagen voorbereiding op uw uittocht, beseffen we dat dit niet mogelijk is.

U leert ons dat als we opnieuw moeten beginnen, dit alleen mogelijk is, wanneer we wel die weg gaan, de berg op en door het dal heen.

Daarom bidden we om momenten op onze weg die ons verlichten, waarop we mogen stralen

en een doorkijkje mogen hebben op uw toekomst.

Leer ons ook samen met anderen speuren naar die momenten waarop we mogen baden in uw licht!

Schenk ons die momenten van bemoediging, verheerlijking, zodat wij in vertrouwen en bemoedigd onze weg kunnen vervolgen.

Amen.

Een stem roept mij vanuit de verte,
ik herken de stem niet,
en toch is ze me zo vertrouwd.

Deze stem lokt mij,
spreekt mij aan
en vervoert mij.

De breekt in mij,
en leidt mij buiten de grenzen
van mijzelf.

Ze brengt een diepe stroom
van leven in mij op gang.

Deze stroom voert mij
weg van mezelf,
en leidt mij
naar de ander.

Deze stem is mij zo vreemd,
en toch ken ik haar.
Ze roept een heimwee in mij op,
naar verloren tijden
en opent mijn ogen voor de toekomst.

Deze stem welt op vanuit de diepte,
en roept mij bij de naam:
"Jij bent mijn geliefde kind!"

Anne van Voorst

Tel je zegeningen

Dankbaarheid wordt ook wel het paradepaardje van de positieve psychologie genoemd. De Amerikaanse psycholoog Martin Seligman is de grondlegger van deze stroming. Hij hield in 1998 een beroemd geworden toespraak. Daarin riep hij op om meer onderzoek te doen naar wat mensen gelukkig maakt in plaats van naar psychische stoornissen. Sindsdien zijn er duizenden onderzoeken gedaan naar eigenschappen als doorzettingsvermogen, wijsheid, tevredenheid en zelfvertrouwen. Dankbaarheid springt daaruit, doordat ze zulke grote en duidelijk positieve effecten heeft op onze gezondheid, ons geluksgevoel en onze relaties.

Een dankbare levenshouding kun je aanleren door regelmatig je zegeningen te tellen: regelmatig, bijvoorbeeld elke avond of week, in een paar zinnen opschrijven waar je dankbaar voor bent. Dat kunnen dingen zijn die je hebt meegemaakt – iets lekkers gegeten, een meevaller, iemand hield de deur voor je open – of grotere levensgebieden, zoals je fijne jeugd of je lieve partner. Deze oefening blijkt nog beter te werken als je deze lijstjes vervolgens uitwisselt en bespreekt met iemand anders.

De volgende oefening is minder bekend. Die heeft een nog krachtiger effect: schrijf een dankbaarheidsbrief aan iemand die ooit iets voor jou heeft gedaan of betekend, maar die je daarvoor nooit echt hebt bedankt. Vervolgens lees je hem of haar de brief voor. Van de dapperen die dat doen krijgt de overgrote meerderheid een groot geluksgevoel, dat minstens een maand aanhoudt. Het onmiddellijke effect van deze oefening is groter dan bij welke andere oefening ook uit de positieve psychologie. En nóg beter is het om dit vaker te doen: in onderzoek waarin de proefpersonen drie weken lang elke week een brief verstuurden, stapelde het geluk zich op naarmate er meer brieven de deur uit waren.

*'We hebben de liefde laten verdampen,
maar ik ben je oneindig dankbaar voor onze kinderen.'*

uit een brief aan een ex.

19 maart

Mij spreekt de blomme een tale,
mij is het kruid beleefd,
mij groet het altemale,
dat God geschapen heeft!

Guido Gezelle

DE TIJD GEVEN

Lees het verhaal van De vijgeboom (Lucas 13, 6-9)

Boer Heermans heeft een kleine boomgaard met zes appelbomen. Hij komt kijken hoe die erbij staan, of er lekkere appels aan de takken hangen. Ja, de eerste boom heeft appels, de tweede ook, de derde en de vierde en ook de zesde boom: allemaal hebben ze takken vol met heerlijke blozende appels.

Maar wat is er met de vijfde boom? Boer Heermans kijkt eens onder de blaadjes, maar geen appeltje te zien. Dat is gek. Een appelboom zonder appels. Is dat nog wel een appelboom? Die kun je beter een niks-boom noemen. Ja toch? Hij haalt een bijl en roept Jaap. “Jaap”, zegt hij, “hak die boom maar om, die nummer vijf. Ik heb niks aan die boom.”

Boer Heermans legt de bijl alvast tegen de wortels van de boom. Dan komt Jos, zijn zoon, eraan. Jos zegt: “Moet Jaap die boom omhakken? Laat het hem alsjeblieft niet doen. Laat mij het nog een jaar proberen. Ik zal extra goed voor hem zorgen. Ik zal hem water geven als het droog is. Ik zal koeienpoep in de grond eromheen stoppen. Daar groeit hij van. Maar hak hem niet om, hij hoort er ook bij!” “Goed”, zegt de boer, “je mag het een jaar proberen, maar als er dan nog geen appels aan groeien, dan gaat hij om.”

Jos doet erg zijn best voor boom nummer vijf. In de zomer geeft hij hem water. In de herfst maakt hij de grond eromheen zacht en vermengt die met koeienpoep. Hij haalt het onkruid weg en in de winter krijgt de boom een jasje van stro om de stam. Dat is lekker warm. In de lente krijgt hij veel kleine bloemen en later groene blaadjes en er groeien kleine bolletjes aan de takken. Dat worden appels.

In het begin van de herfst hebben ze hun manden vol. Van elke boom komt even veel. En van elke boom zijn de appels even lekker. Van nummer, een, twee, drie, vier en nummer zes. Maar ook van nummer vijf! Zij zijn allemaal echt appelboom!

uit: Karel Eykman & Jansje Bouman, *Hoor eens even, verhalen van Jezus*

De derde knoop van de zeven,
die gaat over 'de tijd geven'.

Ben jij geduldig, als iets niet wil lukken
en je niet dadelijk vruchten kan plukken?
Kun je wachten als iets niet vandaag is,
ben je geduldig als iemand traag is?
Vasten is geen kinderspel,
toch kun jij het vast ook wel.

Yn 'e blombol sit it krookje

Yn 'e blombol sit it krookje,
yn 'e kerrel sit de ier,
yn 'e pop leit in belofte:
flinters fleane frij en fier!
Under 't snieffjild fan 'e winter
siket maitiid om ferwin,
noch ferburgen oant it útkomt,
God allinne kin it sjen.

Yn 'e stilte rypje lieten,
komme wurden en meldij,
alle tsjuster ken de moarntiid,
yn dat ljocht wurdt alles nij.
It ferline draacht de takomst,
wat dy bringt is ûnbekend,
noch ferburgen oant it útkomt,
God allinne kin it sjen.

Yn ús útein leit de oanfang,
yn 'e tiid ûneinichheid,
yn 'e twivel leit it leauwe,
yn ús libben ivichheid,
yn 'e dea it nije libben,
en oerwûn is alle striid,
noch ferburgen oant it útkomt,
God allinne ken de tiid.

tekst Natalie Allyn Wakeley Sleeth - 'In the bulb there is a flower'
oersetting Eppie Dam
út *Lieteboek - Sjonge en bidde thús en yn tsjerke* (liet 982)

Lastige vragen over Pasen

Hoe kan Jezus dood zijn en weer levend worden?

Hoe het kan? Doordat God de bron van al het leven is. Voor God is alles mogelijk, Hij bevestigt het leven van Jezus. Niemand was erbij, er waren nog geen fotocamera's, telefoons, internet, röntgenapparatuur, dna-tests of satellieten. Er zijn alleen vier verschillende getuigenissen (de evangeliën van Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes) over de ochtend van de derde dag. Ze verschillen enigszins van elkaar. Het komt erop neer dat vrouwelijke volgelingen van Jezus op de ochtend na zaterdag (= na de sabbat) naar het graf gingen. Het graf was een uitgehakte holte in een rots, dus geen graf van aarde zoals wij kennen. Ze vonden het open. De zware steen was weggerold. Er zat een engel in het wit gekleed naast, die zei: "Wat zoek je Jezus bij de doden? Hij leeft. Hij is verrezen." In de veertig dagen daarna is Hij nog enkele keren aan zijn leerlingen verschenen. En toen niet meer.

De veertigste dag na Pasen heet Hemelvaart. Tien dagen daarna kregen de leerlingen troost: de heilige Geest, een nieuwe 'aanwezigheid' van Jezus in hun lijf en ziel. Dat noemen we Pinksteren (= vijftigste dag).

23 maart

Recept: Stoofpotje van Antonius Olla de San Anton

Een Spaans recept waarop veel variaties mogelijk zijn

Ingrediënten

125 g witte bonen, geweekt en gekookt, of uit blik

200 g varkensslappen in stukjes gesneden

2 uien

125 g aardappels in stukjes gesneden

1 knolselderij

zout – of bouillonblokjes- en peper naar smaak

eetlepels olijfolie

Bereiden

Bak de uien lichtbruin in de olijfolie. Voeg de rest van de ingrediënten toe (behalve de gekookte witte bonen) en vul de pan met water tot alles onder staat.

Breng aan de kook en laat ca. 75 minuten zachtjes sudderen.

Voeg op het laatst de witte bonen toe.

uit Ernst Schuegraf, *Cooking with the saints*,
uitg. Ignatius Pres (aangepast)

Lezing: Lucas 13: 1-9

Bij de lezing

Bij rampen, ziekte en ongeluk stellen we vaak de vraag: 'waarom?' Is het een ongelukkig toeval of zit er een bedoeling achter? Vaak werden en worden fouten die mensen gemaakt hebben in verband gebracht met het lot dat hen overkomt. Dat geeft voldoening, dat God het kwade straft. Met dit soort waaromvragen en -antwoorden komen mensen bij Jezus. Hij heeft geen antwoord op de waaromvraag. Maar Jezus maakt in zijn antwoord een beweging van praten over de ánder naar focussen op jezelf. We moeten niet over anderen oordelen, maar kunnen beter kijken naar onszelf. Wij moeten tot inkeer komen, een nieuw begin maken. 'Jullie moeten je leven veranderen', vertaalt de *Bijbel in Gewone Taal*. De bedoeling van ons leven is dat we vrucht dragen, dat wij iets kunnen betekenen voor anderen. Wij worden uitgenodigd tot een nieuw begin. Verbeter de wereld, begin bij jezelf. Wij zijn een vijgeboom, de Eeuwige is de tuinman. Met eindeloos veel geduld en liefde wacht hij op een nieuw begin: bloesem en vrucht. Zo mogen wij ons best doen en geduld hebben met elkaar, zodat er een nieuw begin kan groeien.

Psalm 103 zingt over dat geduld en de liefde van de Eeuwige die ons een nieuw begin geeft. In Exodus 6 gaat het over de belofte van een nieuw begin, waartoe de Eeuwige zijn volk zal bevrijden. Voor Paulus is het in de Romeinenbrief Jezus zelf die een nieuw begin maakt.

Collecte: Een nieuw begin voor... kindslaven in India

In de Indiase stad Nasapur is de IT-sector *booming business*. Helaas profiteert maar een handjevol mensen daar van mee. Het overgrote deel van de bevolking verricht als dagloner voor een schamel loon zwaar werk in de landbouw of industrie. Door armoede gedwongen werken ook kinderen mee. Kinderarbeid moet stoppen, vindt Kerk in Actie. Daarom werkt Kerk in Actie samen met partnerorganisaties aan beter onderwijs. Ze lichten jaarlijks 5.000 ouders en kinderen voor over het belang van onderwijs, bezoeken scholen om onderwijsadvies te geven en begeleiden meer dan 700 werkende kinderen (terug) naar school.

Help mee, zodat ook in 2019 honderden werkende kinderen een nieuw begin kunnen maken op school!

Gebed

In onze gedachten en gebeden
zijn allen die worstelen met vragen van 'waarom':
wie een dierbare door een ernstig ongeval verloren heeft
wie een geliefde verloor door een misdaad,
wie is overvallen door een vreselijke ziekte
wie door een vreselijk noodlot is getroffen.
Wij bidden dat wij niet oordelen, maar meeleven
zodat er – hoe klein ook – een nieuw begin mogelijk is.

In onze gedachten en gebeden
zijn allen die geen vrucht kunnen dragen
omdat zij zich eenzaam en verloren voelen
omdat zij niet begrepen worden
omdat zij zich niet sterk en krachtig voelen
omdat zij niet gevoed worden, geen steun
krijgen.
Wij bidden om geduld,
zodat er – hoe klein ook – een nieuw begin
kan groeien.

Wie geduldig is geeft
blijk van groot inzicht,
wie onbesuisd is
stapelt dwaasheid op
dwaasheid.

Spreuken 14: 29

Ongestoorde ontwikkeling

Men moet de dingen
de eigen stille
ongestoorde ontwikkeling laten
die diep van binnen komt.
Die door niets gedwongen of versneld
kan worden.

Alles in het leven is groeien
en vormt zich,
rijpt zoals de boom,
die zijn sapstroom niet stuwt
en rustig in de lentestormen staat,
zonder de angst
dat er straks geen zomer zal komen.

Die zomer komt toch!
Maar slechts voor de geduldigen
die leven alsof de eeuwigheid voor hen ligt,
zorgeloos,
stil en weids.

Men moet geduld hebben
met onopgeloste zaken in het hart
en proberen de vragen zelf te koesteren
als gesloten kamers
en als boeken
die in een zeer vreemde taal geschreven zijn.

Het komt erop aan alles te leven.
Als je de vragen leeft,
leef je misschien langzaam maar zeker,
zonder het te merken,
op een goede dag
het antwoord in.

naar Rainer Maria Rilke

Heb je naaste lief

Dankbaarheidsoefeningen (zie die van vorige week) werken zo goed, doordat ze je trainen om het goede in je leven te zien. Dankbaarheid werkt als een vergrootglas: het vergroot de goede dingen uit. Daarnaast maakt zo'n oefening je er beter van bewust welke dingen en mensen belangrijk voor je zijn. Daardoor ben je geneigd daar meer aandacht en tijd aan te besteden, met een fijner leven als gevolg. Om deze manier van kijken in je leven in te bedden is het wel nodig om regelmatig dergelijke oefeningen te doen.

Maar is het niet egoïstisch om anderen te bedanken, zodat je er zelf gelukkig van wordt?

Dankbaarheid werkt alleen als het een authentiek gevoel is en als je het echt meent. Als dankbaarheid inderdaad authentiek en welgemeend is, kan ze een welkome opsteker zijn voor de ontvanger, zo blijkt. Een simpel bedankje voor iemands hulp maakt dat zij of hij zich sociaal waardevol gaat voelen. Wie ervaart dat zijn inspanningen ertoe doen en door anderen gewaardeerd worden, is vaker geneigd om weer te helpen.

Als iemand je bedankt, voel je je gezien en gewaardeerd. Zo straalt dankbaarheid niet alleen af op jezelf, maar op je hele omgeving

VERGEVEN

Lees het bijbelverhaal Zeventig maal zeven keer (Matteüs 18, 21-34).

Als Petrus aan Jezus vraagt hoe vaak hij iemand iets moet vergeven, zegt Jezus dat je dat 70 x 7 maal moet doen. Dat is dus heel erg vaak! Maar ook op andere momenten heeft Jezus het over vergeven. Mensen die blind zijn, verstard, verlamd. Hij vergeeft hun zonden en dan kunnen ze weer met andere ogen zien, komen ze in beweging.

In het verhaal van de lamme man, die door vrienden naar Jezus toe wordt gebracht, gebeurt dit ook. Maar ook als Jezus aan de mensen vertelt hoe ze met elkaar om moeten gaan, komt het belang van vergeven en opnieuw beginnen vaker aan de orde. In het hoofdstuk 'Jezus en zijn leerlingen' in de *Kijkbijbel* wordt dit kernachtig verwoord. Jezus zei: "Als iemand iets van je vraagt, geef het hem dan. Maar niet met een zuur gezicht! Als iemand iets nodig heeft, help hem dan. En vertel het niet overal rond. Voor je vrienden ben je natuurlijk aardig. Maar wees ook aardig voor iemand die lelijk tegen je doet! Je moet niet zeggen: 'Gek, sufferd!' Als je ruzie met iemand hebt, moet je hem niet uitschelden. Je moet het weer goedmaken."

Illustraties uit: Kees de Kort, *Kijkbijbel*, het hoofdstuk 'Jezus en zijn leerlingen' op blz. 178.

De vierde knoop van de zeven,
die gaat over 'schuld vergeven':

Maak jij gauw je excuus ergens voor?

Zeg jij makkelijk 'sorry, hoor'?

Andersom, als iemand je onrecht doet,

kun je dan zeggen: 'Vooruit, het is goed'?

Vasten is geen kinderspel,

toch kun jij het vast ook wel.

**JE KUNT KLAGEN DAT
ER DOORNEN AAN
DE ROZEN ZITTEN OF
JE KUNT DANKBAAR
ZIJN DAT ER ROZEN
TUSSEN DE DOORNEN
GROEIEN**

Lastige vragen over Pasen

Is Jezus' lichaam niet gewoon weggehaald?

Al vóór Jezus' begrafenis werd door de schriftgeleerden en farizeeën al gezegd: "Zijn leerlingen zullen het lichaam wel stelen en zeggen dat Hij op de derde dag is verrezen!" Speciaal daarom sloten de Romeinen het graf af met zegels en zetten er tot de derde dag wachters bij (zie Matteüs 27: 62-66). De (bange!) vrienden van Jezus kunnen Hem dus niet hebben weggehaald. Ook wordt in het evangelie een bijzonder detail genoemd: dat de doeken waarin het dode lichaam was gewikkeld, er nog lagen en dat de doek die om zijn hoofd had gezeten, netjes opgerold op een andere plek lag (zie Johannes 20,6). Als een laatste groet van iemand die kalm is opgestaan...?

Recept: Pretzels – met je armen over elkaar**Pretzels, hun religieuze oorsprong**

Over de origine van pretzels doen verschillende verhalen de ronde. Zo zou de pretzel uitgevonden zijn door een bakker uit Bad Urach. In ongenade gevallen bij zijn 'broodheer', kon de bakker aan de galg ontkomen als hij er in slaagde om een brood te bakken waar de zon driemaal doorheen kon schijnen. Het is waarschijnlijker dat de pretzel afstamt van het krans- of kringbrood van het Avondmaal in de begintijd van het christendom. Het woord brezel zou een verbastering kunnen zijn van het Latijnse braccellae, dat armpjes betekent. De vorm doet immers denken aan gekruiste armen voor de borst, een bidhouding.

Ingrediënten

400 g bloem	1 tl zout
1 zakje droge gist (7 g)	1 ei
1 tl suiker	1 el grof zeezout
2 tl bakpoeder	

Nodig:

Keukenspullen
bakpapier

Bereiden

Let op! Je kijkt af van het aantal personen waarvoor dit recept geschreven is. Bereiding, kook- en oventijden en keukenspullen kunnen hierdoor ook afwijken. Lees de tips

1. Doe de bloem, gist, suiker, bakpoeder en het zout in een kom. Maak een kuultje in het midden en schenk er 250 ml warm water in. Kneed in 8 min. tot een soepel deeg. Laat 30 minuten rijzen.
2. Verwarm de oven voor op 225 °C. Kneed het deeg nogmaals door en verdeel in 10 gelijke stukjes. Rol die uit tot rolletjes van 40 cm lang.
3. Leg elk rolletje in een U-vorm. Neem de uiteinden en draai die een slag om elkaar heen. Duw de uiteinden vast in de bocht van de U. Maak zo nog 9 pretzels. Leg ze op een met bakpapier beklede bakplaat.
4. Splits het ei, klop de eidooier los en bestrijk het deeg ermee (het eiwit wordt niet gebruikt). Bestrooi met het zeezout en laat de pretzels nog 10 minuten rijzen.
5. Bak in ca. 15 min. in het midden van de oven bruin en gaar.

van www.geloventhuis.nl

Lezing: Johannes 6: 4-15 – Vijf broden en twee vissen

Bij de lezing

De gelijkenis van de verloren zoon, derde in een opklimmende reeks, voor kerkmensen vaak overbekend. Maar: een ziekenhuispredikant had het schilderij van Rembrandt over de verloren zoon in haar werkkamer gehangen. Een verpleegkundige vroeg haar: waar gaat dat over? Ze had geen idee, maar raakte geïntrigeerd. Een vader, die zijn zoon zó welkom heet: heel bijzonder. Het licht viel in het gesprek niet op de zoon, maar op de verwelkomende vader. Dat is dan ook de kern van de gelijkenis: de vreugde die er is omdat een mens welkom is bij een genadige God. De zoon 'komt tot zichzelf', hij realiseert zich wie hij is en waar hij vandaan komt en begint opnieuw. De oudste zoon kan het niet opbrengen deze broer, 'die zoon van u', feestelijk te onthalen. Hij houdt afstand. Jezus vergelijkt deze oudste met de Farizeeën en schriftgeleerden (vers 1,2) die zo kritisch reageren op zijn omgang met zondaren. Verheug je je over iemand die de weg naar God vindt? Welke verhalen kennen wij daarover? Soms leven we zo vanuit het besef dat de kerk krimpt dat we moeite hebben met bekeringsverhalen. Ze kunnen ook pijnlijk zijn: jonge mensen, die belijdenis doen, zich laten dopen, terwijl je eigen kinderen niet meer van kerk en geloof willen weten. Wat heeft die wachtende vader ons dan te zeggen? 'Mijn jongen, je bent altijd bij mij', zegt de vader tenslotte tegen de oudste: dat besef is dragend en nodigt uit tot royale vreugde en verwondering.

Collecte voor Famtofam

Famtofam is een stichting waarbinnen enthousiaste vrijwilligers in Noord Nederland zich inzetten om hulp te bieden in de Shirak regio in Armenië. Zij worden daarin bijgestaan door enkele contactpersonen die daar wonen.

Famtofam begon met het bieden van concrete hulp na de verschrikkelijke aardbeving in 1988, die aan meer dan 25.000 het leven kostte en meer dan 300.000 gewonden veroorzaakte. Dit leidde in 2001 tot de oprichting van de stichting Famtofam.

Famtofam zoekt voor de financiële hulp Nederlandse sponsors en donateurs en zorgt er vervolgens voor dat het ingezamelde geld snel (en volledig) op de juiste plek in Armenië terechtkomt. De contactpersonen in Gyumri zorgen ervoor dat alles ter plekke goed verloopt.

Gebed

Goede God,
wij danken U voor uw goedheid, mildheid en vergeving.
Dank U, dat we altijd bij U terecht kunnen,
wat er ook gebeurd is in ons leven,
hoe we ons ook voelen.
Dank U voor mensen, die de weg tot U vinden of hervinden.

We bidden U
voor mensen om ons heen,
voor onze kinderen,
onze ouders,
onze vrienden,
die niets of niets meer willen weten van geloof in U
of die leven met grote vragen.

We vragen U: kom hen tegemoet,
zoals U ook ons tegemoet wilt komen
als wij het spoor bijster zijn.

Herinner ons aan U zelf,
aan wie we zijn,
aan wat U met ons voorheeft.
Dat wij vreugdevol de weg gaan van uw Rijk,
in het besef dat wij altijd mogen leven in uw
aanwezigheid.
Amen.

De Moeder

Hij sprak en zeide
in 't zaël zich wendend:
Vaarwel, o moeder,
nooit keer ik weer...
En door de lanen
zag zij hem gaan en
sprak geen vervloeking maar weende zeer.

Sprak geen vervloeking...
doch, bijna blijde,
beval de maagden:
Laat immermeer
de zetels staan en
de lampen aan en
de poort geopend, de slotbrug neer.

En toen, na jaren,
melaats, een zwerver
ter poorte klaagde:
Uw zoon keert weer...
zag zij hem aan en
vond gene tranen,
voor zoveel vréugde geen tranen meer.

Geerten Gossaert (1884-1958)

Geniet... en vergeet God niet

In het bijbelboek Deuteronomium staat in hoofdstuk 6:10-13: Straks brengt de HEER, uw God, u naar het land dat Hij u zal geven, zoals Hij uw voorouders Abraham, Isaak en Jakob onder ede heeft beloofd. U krijgt daar grote, mooie steden, die u niet zelf hebt gebouwd, huizen vol voorraden, die u niet hebt aangelegd, regenputten, die u niet hebt uitgehouwen, en wijnstokken en olijfbomen, die u niet hebt geplant. Als u daar in overvloed leeft, zorg er dan voor dat u de HEER niet vergeet, die u uit de slavernij in Egypte heeft bevrijd.

Het is zo gemakkelijk om te vergeten waar we vandaan zijn gekomen en wat God al voor ons heeft gedaan. Daarom zegt God van tevoren tegen ons: "Als je eenmaal rijk bent en het gaat je goed, vergeet Mij dan niet."

Alles wat wij hebben komt van God. Het probleem van rijkdom is dat we denken dat we onafhankelijk zijn en ons niets kan gebeuren. Dit terwijl het slechts een valse zekerheid biedt. God wil dat we ons herinneren waar we vandaan komen, wie we zijn geworden dankzij Hem, en wie Hij is.

Het is goed om elke dag God te danken voor wat je hebt en stil te staan bij de God die het je gaf. Heb je in het verleden een doorbraak meegemaakt? Dank God ervoor. Heeft God je kinderen gegeven? Dank Hem ervoor. Was Hij er toen je het moeilijk had? Dank Hem.

Dankbaarheid is de sleutel om te genieten van elke dag die God je geeft.

Maak een lijstje van alle dingen waarvoor je dankbaar bent, en dank God ervoor

Openstaan
voor het mysterie
van leven in Gods licht,
buiten je,
om je heen
in jezelf.
Tot leven komen
zoals een bloembol
uit het duister in het licht
tot bloei komt.

Jaap Zijlstra

IETS GEVEN

Lees het verhaal van de Vijf broden en twee vissen (Matteüs 14, 13-21)

Wel vijfduizend mensen zijn naar Jezus toegekomen en ze hebben de hele dag naar Hem geluisterd. Maar het wordt al avond en de mensen hebben honger gekregen. Er zijn geen winkels in de buurt om eten te kopen. De leerlingen zitten met de handen in het haar en vragen aan Jezus wat ze moeten doen. Jezus zegt dat zij de mensen te eten moeten geven. Er is alleen een klein jongetje dat vijf gerstebroden en twee vissen wil delen. Jezus zegent dit brood en de vissen en breekt alles in stukken. Dan zegt Hij tegen de leerlingen dat ze moeten beginnen met uitdelen. Dat kan toch nooit genoeg zijn voor zoveel mensen? Maar is delen niet een andere manier van vermenigvuldigen?

Na het eten laten de leerlingen wel twaalf manden vol met vis en brood aan Jezus zien. "Dit is over", zeggen ze. "Er is nog meer dan in het begin. En toch heeft iedereen genoeg gehad."

Illustraties uit: Cramer-Schaap, *Bijbelse verhalen voor jonge kinderen*, het verhaal 'Vijf broden en twee vissen', blz. 284. En Marijke ten Cate, Prentenbijbel. Het verhaal 'Genoeg voor iedereen' hoofdstuk 18.

De vijfde knoop van de zeven,
die gaat over 'weg kunnen geven':
Sta jij bezitterig in het leven?
Lukt het jou iets weg te geven?
Je spullen, geld of vrije tijd?
Ben jij vrijgevig, tot delen bereid?
Vasten is geen kinderspel,
toch kun jij het vast ook wel.

Duisternis kan geen duisternis verdrijven,
enkel het licht is daartoe in staat.
Haat kan geen haat verdrijven,
enkel de liefde is daartoe in staat.

Martin Luther King

Lastige vragen over Pasen

Is de verrijzenis wel echt gebeurd?

Als je wat ouder bent ga je je afvragen of de verrijzenis, waaruit het hele christendom is voortgekomen, wel echt is gebeurd. En of Jezus wel echt heeft bestaan. Dat zijn goede en verstandige vragen. Je bent groot geworden en hebt geleerd feiten van fictie te onderscheiden.

Jezus komt voor in geschiedschrijving uit die tijd (geschiedschrijver Flavius Josephus). In de evangeliën staan tijdsaanduidingen die met de geschiedenis kloppen; bijvoorbeeld wie er in die tijd landvoogd was of koning. In de geloofsbelijdenis uit 325 staat dat Jezus heeft geleden 'onder Pontius Pilatus'. Er is genoeg historisch bewijs voor Jezus' bestaan.

De verrijzenis is een geloofsfeit dat je niet via forensisch onderzoek kunt aantonen. Volgens het Nieuwe Testament en de getuigenis van talloze christenen is de verrijzenis echt gebeurd. Tot op de dag van vandaag zeggen mensen dat ze vrienden zijn van de levende Jezus.

We weten dat zijn leerlingen er zeker van waren. En dat ze heel erg veranderd zijn. Eerst waren ze doodsbang dat ze ook gevangen genomen zouden worden. Ze deden alsof ze Jezus niet kenden; ze liepen weg, ze vielen in slaap toen Jezus hun vroeg om wakker te blijven. Nadat Jezus na zijn dood aan hen verscheen, werden ze dapper, ze gingen vertellen over Hem, ook al werden ze in de gevangenis gesmeten.

Wat betekent de verrijzenis voor jou? Ook dat is een volwassen vraag. Wat bedoelde Jezus? Wat betekent ons leven hier op aarde? Jezus heeft het oorspronkelijke plan van God met de mens weer laten zien (en is daaraan gestorven): goed doen, elkaar vergeven, onrecht aanwijzen. Wat Hij deed was trouw zijn aan God tot-in-de-dood. En toen heeft God Hem uit de dood opgewekt en een plaats gegeven aan zijn rechterhand. Kun je je overgeven aan die boodschap? Kun je daarin geloven? Wat zeg jij?

Recept: Pannenkoeken met licht

Een recept met herinneringen aan de zon en levenskracht die zichtbaar is in het “Licht van de wereld” door het gebruik van zonnebloempitten, zonnig gele mais en groene blaadjes sla. Tuinkers kun je samen met kinderen kweken op vochtige watten.

Ingrediënten

voor ca 8 kleine, dikke pannenkoeken met licht en levenskracht

250 g tarwe of volkoren meel

of vervang 150 gr van het meel door maismeel voor een nog gelser resultaat

3 eieren

ca. 200 ml water of melk

snuf zout of bouillonkorrels

2 eetlepels olijfolie

100 g veldsla of tuinkers

ca. 250 gr biomaiskorrels uit blik of pot

100 gr zonnebloempitten

Bereidingswijze

Doe het meel in een kom, maak een kuiltje en roer van daaruit de eieren, het zout (of bouillonkorrels) en een deel van het water tot een glad beslag. Verdun het met water of melk. Laat een halfuurtje rusten.

Bak met weinig olie ca. 8 kleine dikke pannenkoeken.

Rooster in een koekenpan met weinig olie de zonnebloempitten en vermeng deze met de -uitgelekte- maiskorrels. Bekleed de pannenkoeken met blaadjes veldsla of tuinkers en bestrooi ze met de mais en zonnebloempitten.

uit Wijnanda Hogendoorn/Tini Brugge: *Natuurlijk lekker*, Kok, 2014

Je bent wie je bent. Kijk naar de wereld
en zeg: dit ben ik, accepteer me zoals
ik ben of kijk naar me als ik ga.

van www.voorpositiviteit.nl

Lezing: Lucas 21: 29-33

Bij de lezing

Regelmatig gebruikt Jezus beelden uit de natuur om zijn boodschap aanschouwelijk te maken en kracht bij te zetten. Het uitlopen van de bomen, in dit geval de vijgenboom, is een hoopvol beeld bij uitstek.

Na een donkere, koudere periode, breekt het voorjaar aan.

Takken die vol bloesem staan, – er zijn weinig ‘tekenen’ die meer kunnen ontroeren.

Aan de ene kant omdat ze vooruit wijzen: naar een nieuw begin.

Aan de andere kant omdat ze in al hun pracht en schoonheid zo teer en vluchtig zijn.

Het is de vraag of jij de tekenen herkent, of eraan voorbij ziet.

Het doet denken aan dat kleine lied van Huub Oosterhuis:

Blijf niet staren op wat vroeger was.

Sta niet stil in het verleden.

Ik, zegt Hij, ga iets nieuws beginnen,

het is al begonnen, merk je het niet? (*Liedboek* 809)

Collecte: Een nieuw begin voor... weeskinderen in Rwanda

25 jaar geleden werden in honderd dagen tijd één miljoen Rwandezes vermoord. Dat zijn 10.000 mannen, vrouwen en kinderen per dag! Rose Mukankaka overleefde deze genocide, maar verloor haar ouders, broers en zussen. Ze besloot om kinderen die tijdens de genocide wees waren geworden op te vangen en onder te brengen in pleeggezinnen. Zo ontstond Mwana Ukundwa, ‘geliefd kind’.

Inmiddels ondersteunt deze organisatie 1.500 kinderen. Tegenwoordig zijn het kinderen die hun ouders aan aids hebben verloren. Sommige kinderen zijn zelf besmet met hiv. Door de opvang in pleeggezinnen kunnen zij een nieuw begin maken en trauma’s verwerken. De kinderen gaan weer naar school.

Via de organisatie van Rose krijgen zowel kinderen als pleegouders een steuntje in de rug. Helpt u mee om dit mogelijk te maken?

“Wie aan de ander niet geeft, wat hem toebehoort, eet niet slechts zijn eigen voedsel op, maar tevens dat van de ander.”

Meister Eckhart (ca. 1260 - 1327)

Een verhaal over Ruth uit Rwanda

In augustus 2016 bezochten we een verzoeningsgroep van ds. Jérôme Bizimana (EPR-Rwanda) in Remera-Rukoma. Deze 'LIGHT-group' heeft hij opgericht om daders en slachtoffers samen te laten spreken over de genocide, samen te bidden en het geloof te viëren. Ruth vertelde dat ze haar man en kinderen was verloren. Zelf was ze bewust besmet met HIV/Aids. Maar ze wilde haar daders vergeven. Soms lukt dat, soms is het een worsteling en een strijd binnenin haar. Maar ze wil de haat stoppen. 'De Heer heeft mij vergeving geschonken. Die liefde maakt mij sterk om de spiraal van haat te doorbreken, te beginnen in mijn eigen hart.'

Zo vertolkt Ruth nu nog met haar zoektocht en streven naar verzoening een hoopvol teken van een nieuw begin.

Gebed

Goede God, die de aarde gezegend heeft
met alles waarvan wij leven,
die haar als een wijngaard met zorg en liefde heeft aangeplant,
zodat wij zullen genieten van haar goede gaven.
Wij willen eerlijke rentmeesters daarvan zijn
en niet meer nemen dan ons toekomt.
Want gulzigheid leidt tot verderf,
en gretigheid is nooit verzadigd.
Geef ons de wijsheid om in eenvoud te leven.
Laat ons een licht opgaan en leer ons het ware vasten, dat is:
ons brood delen met de hongerige,
de vluchteling onderdak geven,
en de verdrukte zijn vrijheid te laten.
Dan bidden we met recht: uw koninkrijk kome.
Amen.

8 april

Twee vrienden

Twee vrienden lopen door de woestijn. Tijdens de tocht krijgen ze ruzie. De ruzie wordt zo erg dat de ene vriend de ander in zijn gezicht slaat. De man die geslagen wordt, voelt zich verdrietig en heeft pijn. Maar zonder iets te zeggen schrijft hij in het zand:

"Vandaag sloeg mijn beste vriend mij in het gezicht."

Zij lopen verder tot zij een oase met water vinden. Daar besluiten zij een bad te nemen. De man die is geslagen, raakt vast in de modder en verdrinkt bijna. Net op tijd wordt hij door zijn vriend gered. Wanneer hij weer wat bijkomt, schrijft hij op een steen:

"Vandaag redde mijn beste vriend mijn leven."

De man die zijn beste vriend eerst sloeg en hem daarna redde, vraagt: "Toen ik je sloeg, schreef je in het zand. Maar nu schrijf je op een steen. Waarom?"

Zijn vriend antwoordt: "Als iemand je pijn doet, moet je het in het zand schrijven. Daar kan de wind van vergeving het uitwissen. Maar als iemand iets goeds voor je doet, moet je het in steen graveren. Daar kan geen wind het ooit uitwissen."

9 april

Weer op weg, nieuw begin

Je gaf me jouw vleugels
en sloeg ze om me heen.
Je liet me wegvliegen,
zodat ik verdween

in wit, fel licht,
daar stikte ik in.
Zo kwam ik toch
bij een nieuw begin.

Weer een weg,
kans nummer twee.
Alles mag ik overdoen,
maar... waar begin ik mee?

van www.1001gedichten.nl

JE LEVEN GEVEN

Lees de verhalen van de Goede Week.

Deze week begint met Palmzondag en eindigt op Stille Zaterdag. Het is de week waarin we meeleven met Jezus, die in Jeruzalem samen met zijn leerlingen Pesach gaat vieren. Op dit Joodse feest wordt de bevrijding uit Egypte herdacht en gevierd. Het is een feest over bevrijding van macht, onrecht en slavernij.

De religieuze leiders en de machthebbers willen Jezus uit de weg ruimen, helemaal nu het volk Hem heeft toegejuicht als hun langverwachte koning, toen Jezus op een ezeltje Jeruzalem binnentrok. Jezus zal deze week zijn leven geven, als gebroken brood.

De zesde knoop van de zeven

Gaat over 'je leven geven'.

Jezus heeft dat uit liefde gedaan.

Hij kwam op het einde alleen te staan.

In de Goede Week staan we daarbij stil:

dat Jezus ons zijn leven geven wil.

Vasten is geen kinderspel,

maar je bezinnen,

dankbaar van binnen,

en dát ben jij nu vast ook wel!

Alles wat je aandacht geeft, groeit.
Dus als je iets wilt loslaten,
moet je er geen aandacht meer aan geven.

Oosters gezegde

Een nieuw begin

Voel ik het echt,
daar diep van binnen?
Een vonk, een sprankje,
een nieuw begin

Waar het zo donker was
is nu een lichtje
klein en teer,
maar onverslaanbaar.

Het zal groeien
iedere dag een beetje meer
tot ik weet
ik durf het weer.

Ik durf me weer te geven,
aan leven, liefde, hoop.

Tot het zover is
zal ik het lichtje koesteren
daar diep van binnen

Paula
van www.leesgedichten.nl

Lastige vragen over Pasen

Waarom heet het Goede Vrijdag en niet Slechte Vrijdag?

De vrijdag waarop Jezus stierf was een slechte, droevige dag. Maar de christenen zijn zo dankbaar voor de verlossing die Jezus heeft gebracht dat ze die vrijdag 'goed' noemen. Het is dus een geloofsuitspraak! Goede Vrijdag een vrijdag waarop we "Dank U wel, Jezus" zeggen.

Recept: Benedictus uiensoep met tijm

Ingrediënten

3 eetlepels olijfolie

300 g uien, fijn gesnipperd

1 eetlepel vloeibare honing

Halve liter groente bouillon

4 dikke sneden brood

80 g gruyère- of andere pittige kaas in plakjes

1 eetlepel olijf olie

peper, tijm

Bereiden

Verhit de olie op matig vuur en fruit de uien rustig tot ze goudbruin zijn.

Voeg tijm toe en daarna honing. Giet de bouillon erbij en laat het

15 minuten op een laag vuur zachtjes koken.

Verwarm de oven op 200 graden.

Leg op de sneden brood plakken kaas en bedruip ze met wat olie.

Leg in de oven tot de kaas gesmolten is.

uit Alma Huisken, *Van het land*

14 april – Zesde zondag van de veertigdagen. Palm- en Passiezondag

Op Palmzondag, zeven dagen voor Pasen en tevens het begin van de Stille Week, wordt de intocht van Jezus in Jeruzalem herdacht. Zittend op het veulen van een ezel trok Jezus de stad in. Velen spreidden hun kleren uit op de weg. Anderen deden hetzelfde met twijgen die ze op het veld gesneden hadden. Ze riepen uit: 'Hosanna'.

Lezing: Lucas 22: 7-20

Bij de lezing

Met Pesach vierden de Joden in groten getale het feest van bevrijding. Voor de Romeinse bezetter was het code rood, vanwege het hoge risico op opstanden. Reden genoeg voor procurator Pilatus om zijn gebruikelijke verblijfplaats in Ceasarea te verlaten en tijdelijk te bivakkeren in Jeruzalem. Met een zwaar bewapend escorte trok hij te paard de stad binnen vanuit het westen.

De intocht van Jezus in Jeruzalem vormt een strak van bovenaf geregisseerde parodie op deze jaarlijkse intocht van de bezetter. Jezus betreedt de stad vanuit het oosten, als Messias-pretendent. Hij zit op een ezel, passend bij een Israëlitische vrededorst (Zacharia 9).

Hij komt vanaf de Olijfberg, de plaats waarvandaan God zou terugkeren tot zijn volk (Zacharia 14). Onder de klanken en palmtakken van Psalm 118 komt Hij als grote koning de stad binnen.

Jezus komt als koning/Messias om zijn volk te bevrijden. Maar niet door de Romeinen te verslaan, zoals de menigte verwacht. Niet door de tempel te herbouwen of te reinigen. Zijn acties op het tempelplein zijn eerder een kortstondige hack die de val van Jeruzalem en de tempel aankondigt. Jezus bevrijdt zijn volk door de lijdensweg te gaan. Als een onbegrepen vrededorst.

Het feest van Palmpasen is het begin van de lijdensweek, het begin van een nieuw begin.

Gebed

Goede God, we bereiden ons voor op de week die komt,
Witte Donderdag, Goede Vrijdag en Paaszondag.
We zijn onder de indruk van de grote tegenstellingen.
De vrouw die Jezus zo vol overgave liefheeft.
De mensen, die hem willen gevangennemen en verraden.
Ook ons eigen hart is vaak zo dubbel.
We schieten tekort naar U.
We danken U voor uw onvoorwaardelijke liefde voor ons.
Maak ons open voor die liefde, leer ons de liefde.
Amen.

Collecte: Een nieuw begin voor jongeren in Nederlandse kerken

Veel christelijke jongeren hebben het paasverhaal al vaak gehoord. Komt de boodschap van Pasen bij hen nog wel aan?

JOP, Jong Protestant, ontwikkelde een verrassend nieuw spel voor kerkelijke jongeren: de PaasChallenge. In dit spel met 'Wie-is-de-mol'-achtige elementen kruipen jongeren een nacht lang in de huid van een hoofdpersoon uit het paasverhaal. Ze krijgen te maken met emoties als achterdocht, eenzaamheid, vermoeidheid en troost. De eerste editie was een groot succes: bijna 2.000 jongeren van maar liefst 150 jeugdgroepen uit heel Nederland deden mee.

Geef gul, zodat JOP rond Pasen jongeren met dit uitdagende spel bij geloof en kerk kan (blijven) betrekken.

Instructie voor een palmpasenstok

Zoek eerst twee latten,
bind ze samen tot een kruis.
Neem niet te zware balken,
jouw inzet hoeft de wereld niet te dragen.
Voor zilverlingen mag je best rozijnen nemen,
want zelfs verraad en leugen zijn verzoend.
Hang er maar vrolijk fruit en snoepgoed aan,
vergeet geen haan te bakken,
goed zichtbaar hoog er bovenop.
Eet hem met suiker, zoet van smaak,
want ook het bang gekraai van Petrus
die zichzelf de voorste dacht,
is tot een lied gemaakt.
Speel met je zoete feeststok zo het heilig spel
totdat het donker wordt en stil.
Stem met de woorden in,
je hoeft ze niet te snappen.
Wat deze week geschieden zal,
is – vraag niet hoe – besloten in Gods wil.

Henk Fonteyn, bij Marcus 11: 1-11 / Palmzondag

Ruimte voor dankbaarheid

Alles wat binnenkwam door onze deur,
prullen en spullen in elke kleur,
kranten en jassen
kleden en tassen:
doen we opzij vanaf deze dag,
want het neemt ruimte in beslag.

Alles wat binnenkomt in onze oren,
roddels en herrie en zinloze woorden,
gehang voor de buis,
geruzie in huis:
doen we opzij vanaf deze dag,
want het neemt ruimte in beslag.

Al wat we eigenlijk niet willen weten:
oorlog en onrecht, een kind zonder eten,
rampen en dood,
een mens in de goot:
geven we ruimte vanaf deze dag,
omdat je het leed niet vergeten mag.

Alles wat afleidt van echt contact,
alles wat onze gevoelens afvlakt,
drukte en taken,
agenda's en zaken:
doen we opzij vanaf deze dag,
want het neemt ruimte in beslag.

Nu is er ruimte voor dankbaarheid,
we kijken verwonderd, ons hart is wijd
Wat is er veel fijn,
om blij mee te zijn.
De weg van het kruis, die Jezus gaat,
maakt ruimte in een wereld vol kwaad.

Dank voor uw leven
dat u hebt gegeven.

Een week van gedachten, op naar het feest.
't was zonder uw lijden er niet geweest.
U bent geslagen,
hebt het kruishout gedragen,
U deed het uit liefde en droeg de pijn,
zodat iedere mens voortaan vrij mag zijn.

Het paasbeste Licht
komt van Jezus' gezicht!

Wie wil dat niet?

Wie wil dat niet: een schone lei,
geen zak met ballast meer, zwaar om je nek.
Maar je kop in de wind, als een vogel zo vrij,
je leven op orde en jij op je plek.
Ja, wie wil dat niet?

Wie wil dat niet, weg van de tijd
geen dikke stapels meer van 'nog te doen'.
Alles anders en nieuw, schoon en bevrijd
met dat lentegevoel, van het sappigste groen.
Ja, wie wil dat niet?

Wie wil dat niet, alles weg wat je hindert
van jaren bewaren wat je mee hebt gesleept
naar huizen en steden, die last van 't verleden.
Wie wil dat niet, dat dat weg wordt gestreept?

Wie wil dat niet, dat wat je remt,
wat je dagen verduistert, je nachten verblindt,
wat je doen en je laten benauwt en beklemmt,
je toekomst blokkeert. Alles weg met de wind!
Ja, wie wil dat niet?

Paul van Vliet

Een vriendelijk woord hoeft niet veel tijd te kosten, maar de echo ervan duurt eendeloos.

Moeder Theresa

17 april – woensdag in de Stille Week – Gezamenlijke Broodmaaltijd

PASEN: Hoop geven

In plaats van een zevende knoop te leggen, halen we op deze laatste woensdag voor Pasen de zes knopen uit het touw of het armbandje. Nu is het touw of het armbandje weer helemaal 'uit de knoop'!

De dood en het lijden hebben niet het laatste woord bij God: 'God heeft ons bestaan uit de knoop gehaald.'

De zevende knoop van de zeven
is de paasknoop van 'God geeft leven'.
Op paasmorgen, vroeg naar het graf gegaan,
treffen de vrouwen geen lichaam aan.
De dood is geweken, het leven straalt,
God heeft ons bestaan uit de knoop gehaald.
Vier Pasen, want Jezus is opgestaan!
Vier feest, want de hemel is opengedaan!

God geeft hoop. Op Pasen geeft Hij Jezus nieuw leven dat nooit ophoudt. Wij mogen opnieuw beginnen....

18 april – Witte Donderdag

Viering in de Sint Piterkerk: 19.30 u.

Witte Donderdag is de donderdag voor Pasen. Herdacht wordt het Laatste Avondmaal, dat Jezus aan de vooravond van zijn kruisdood met zijn leerlingen heeft gevierd. 'Blijf dit doen om Mij te gedenken', zei Jezus tot zijn apostelen bij het Laatste Avondmaal.

19 april – Goede Vrijdag

Viering in de Sint Piterkerk: 19.30 u.

De vrijdag voor Pasen is de dag waarop Jezus' kruisdood wordt herdacht. Het is een droevige dag, maar hij wordt 'goed' genoemd, omdat door Jezus' dood ieder mens mag hopen dat hij van zijn zonden verlost kan worden en lijden en dood daarom niet zinloos zijn.

Lastige vragen over Pasen

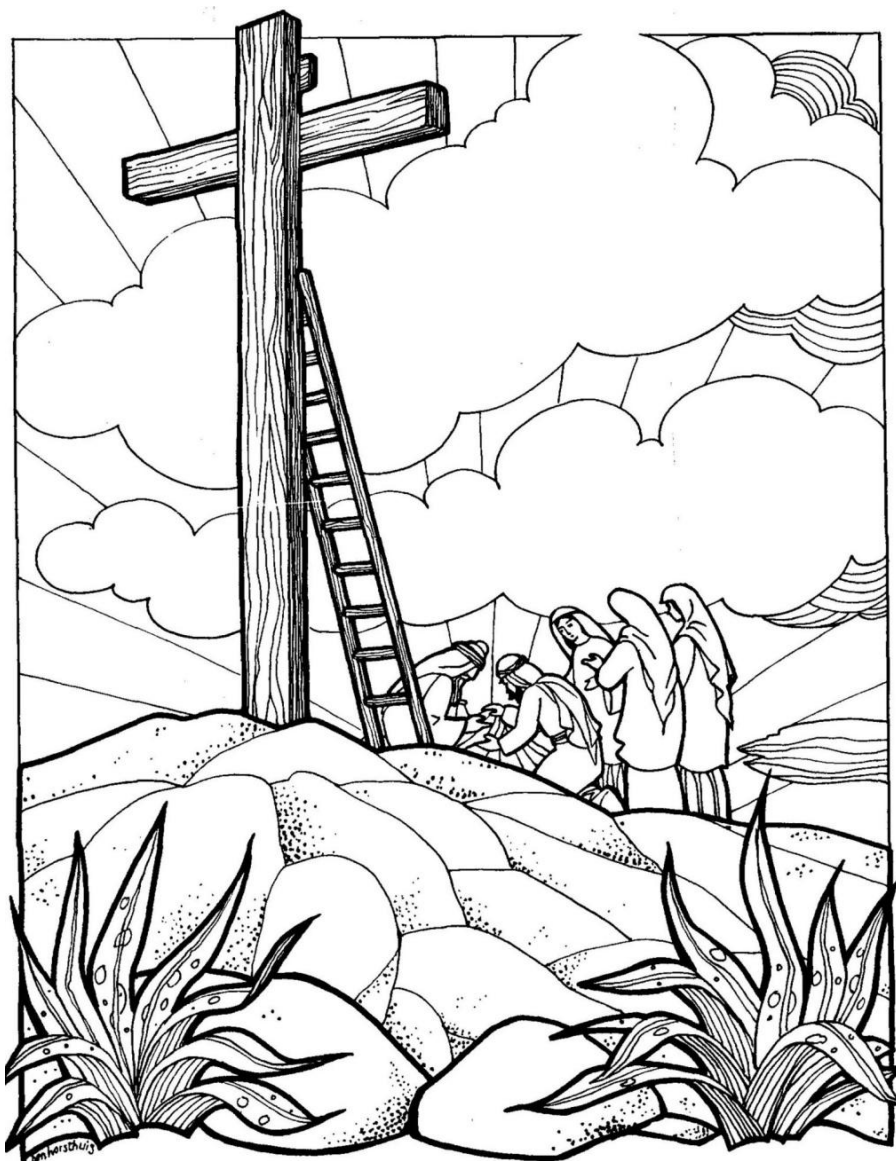
Wat hebben de paashaas en eieren met Pasen te maken?

Pasen valt (op het noordelijk halfrond) in de lente. De hele natuur verandert van een dorre wintertuin in een groene lentetuin vol leven en vruchtbaarheid. Dat wil je vieren. Daar past natuurlijk heel mooi het evangelie van het nieuwe leven van Jezus bij. Maar het zijn twee verschillende gegevens, die vermengd zijn geraakt. En er is nog een derde 'Pasen' in het spel, het Joodse Pesachfeest, het feest van de ongedesemde broden, dat Jezus in Jeruzalem vierde op Witte Donderdag. Het is goed en nodig om die drie 'lagen' te zien.

Pasen is ook het einde van de vastentijd, het einde van de tijd van weinig eten. In de lente komt er weer voedsel van de boerderij. De kippen gaan weer aan de leg, kuikens, lammetjes, kalfjes en biggetjes worden geboren. Op het land verschijnen de gewassen, eindelijk weer verse groente! In onze tijd met volle supermarkten haast ondenkbaar. Genoeg om feest te vieren. Alles begint weer. Vandaar dat het paasontbijt een begrip is (in het Frans is ontbijt 'de-jeuner' = ont-vasten).

Eieren zijn symbool voor nieuw leven. Een haas symboliseert vruchtbaarheid. Een lam komt voor in alle drie 'Pasens': de joden eten het Paaslam om hun Exodus (uittocht) te gedenken, 'Ons paaslam Christus is geslacht' is een oud beeld voor het kruisoffer van Jezus; en er dartelen lammetjes in de wei omdat het lente is. Die drie dingen kun je vertellen bij het boterlam. De haan die kraait is symbool voor het verraad van Petrus die Jezus driemaal verloochent, maar ook voor de jubel op de ochtend van paasmorgen: kukelekuuu! De palmpaasstok symboliseert al die dingen samen: het kruis, feestslingers, groen, zoetheid, de broodhaan, eieren. Het is een verhaal op een stok.

Kleurplaat

Jezus wordt van het kruis genomen en in linnen gewikkeld.

20 april - Stille Zaterdag

**Vieringen van de Nachtwake in de Sint Piterkerk:
om 19.30 uur voor kinderen in de basisschoolleeftijd
om 21.30 uur voor volwassenen**

De zaterdag voor Pasen is een dag van stilte en bezinning. De kerk herdenkt dan Jezus' verblijf in het graf.

Recept: Spinazieschotel bij Ezechiël

Traditiegetrouw wordt in de paasnacht o.m. gelezen uit de profetie van Ezechiël:

'Ik zal jullie een nieuw hart en een nieuwe geest geven.

Ik zal je versteende hart uit je lichaam halen

en je er een levend hart voor in de plaats geven'

- Ezechiël 36 vers 26 -

Ingrediënten

4 eetlepels olijfolie

4 teentjes uitgeperste knoflook

(of 4 fijngesneden bosuitjes)

4 eetlepels tomatenpuree

4 theelepels citroensap

750 gr spinazie

4 eieren

mespuntje cayennepeper, zwarte peper,

komijn en zout naar smaak

Bereiding

Verhit de olie zachtjes in een grote koekenpan (of gebruik er twee).

Fruit de uitgeperste knoflook of de uitjes in de olie.

Voeg de tomatenpuree, de kruiden en wat zout toe.

Hak de spinazie grof, en laat deze al roerend in de pan slinken.

Het vocht moet daarbij bijna verdampen.

Klop de eieren los met citroensap en wat zout.

Schenk het mengsel op de spinazie.

Laat het onder een deksel stollen op een laag vuur.

Geef er brood bij, maar dat kan ook pasta zijn.

uit *Koken met bezieling*,

een boek met recepten van kloosterkoks en anderen, Kok 2011

21 april – Eerste zondag van Pasen
Feestelijke viering in de Sint Piterkerk: 9.30 u.

Lezing: 1 Korintiërs 15: 35-45, 50

Bij de lezing

Dit gedeelte uit de eerste brief van Paulus aan de gemeente in Korinte wordt wel beschouwd als het oudste Paasevangelie dat we kennen.

Paulus gebruikt hier een beeld uit de natuur. In alle eenvoud en natuurlijkheid is het een prachtig, indringend beeld: dat van een graankorrel die in de aarde moet vallen, om daar te sterven en zo in een nieuwe gedaante op te staan.

Paulus reageert hiermee op uitspraken van sommige gemeenteleden die beweerden dat Jezus niet uit de dood was opgestaan. En op vragen van anderen: als een mens opstaat, hoe gaat dat dan in zijn werk? Heb je dan weer een lichaam? Deze en andere vragen zijn voor velen tot op de dag vandaag herkenbaar.

Maar ze gaan in zekere zin voorbij aan het mysterie van de Opstanding. Of liever gezegd: de Opwekking. Voorbij aan elk beeld blijft het vertrouwen: je te laten vallen in Gods hand.

In tijd en eeuwigheid je geborgen weten. Hoe en in welke gedaante, dat blijft voorlopig voor ons verborgen.

Gebed

Laat, Heer, ons hart U toebehoren.
En laat ons door de wereld gaan
met open ogen, open oren
om al uw tekens te verstaan.
Dan is het aardse leven goed,
omdat de hemel ons begroet.
Amen.

Graankorrel

De hele wereld leek hem achterna te lopen,
een menigte op drift tot in Jeruzalem,
en al die mensen wilden wat van hem.
De eerste zijn ontuchtigd afgedropen.

Hun toekomstbeeld lag plotseling in scherven
toen hij begon te spreken van zijn dood:
hij die tot voedsel worden zal, tot levend brood,
moet eerst als korrel in de aarde sterven.

Er klinkt een stem die schijnbaar niemand kent.
Het uur, de tijd van bitterheid, breekt aan.
Het eerste woord, de hoogste naam – *Ik ben*

zal als het laatste woord de aarde binnengaan,
zal bij het eersdte licht verrijzen als het graan,
als brood dat zich laat delen in zijn naam.

René van Loenen, bij Johannes 12: 20-32

Collecte: Een nieuw begin voor gelovigen in Pakistan

Veel christenen in Pakistan voelen zich kwetsbaar en onzeker. Zij vormen een minderheid en behoren tot de laagste klasse, de armste bevolkingsgroepen. Veel christenen hebben bovendien weinig kennis over het christelijk geloof. Kerk in Actie bouwt samen met lokale kerken aan een sterke en vernieuwende kerk in Pakistan. Studenten en voorgangers kunnen, onder meer via internet, cursussen en trainingen volgen over discipelschap en theologie. Jaarlijks volgen 6.000 tieners een jongerentraining. Zij zijn het toekomstig kader van de kerk en staan dankzij deze training sterker in hun geloof.

Met onze paascollecte bouwen we mee aan een sterke en vernieuwende kerk in Pakistan.

Pasen

Explosie van licht:
de dood uis gezwicht!
Een vreemd gerucht
soldaten gevlucht.

De steen eraf:
een open graf!

Vrouwen zoeken,
zien enkel doeken.

Een engelenstem:
"Huil niet op Hem.
Hij is opgestaan!
Zeg het iedereen aan."

Trijnie Hoogsteen, uit Op doorreis

Wij mogen hier opnieuw beginnen

Wij mogen hier opnieuw beginnen
vanuit wat was nu verder gaan
tot waar de liefde ons kan brengen;
alle oud zeer heeft afgedaan.

Ons wil de geest van Christus raken,
die ons de macht van liefde toont,
die het verschil zal kunnen maken
als nieuwe hoop weer in ons woont.

Laten wij door die geest gedreven
weggaan uit alles wat ons bindt
aan pijn en schuld, en ons begeven
op nieuwe wegen, welgezind.

Want Christus leeft en zal ons voorgaan,
hij geeft ons mee wat liefde doet.
Wij mogen hier opnieuw beginnen
want God maakt alles nieuw en goed.

In dit geloof staan wij hier samen,
geven elkaar wat liefde doet.
Wij mogen hier opnieuw beginnen,
want God maakt alles nieuw en goed.

Sytze de Vries (naar Brinan Wren)
Uit Het liefste lied van overzee, deel 2